

กลุ่มงานควบคุมโรคไม่ติดต่อ สหภาพจิตและยาเสพติด
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอ่างทอง

แผนสุขภาพจังหวัดอ่างทอง

การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Primary and Secondary Prevention)

กลุ่มปกติ

กลุ่มเสี่ยง

กลุ่มป่วย

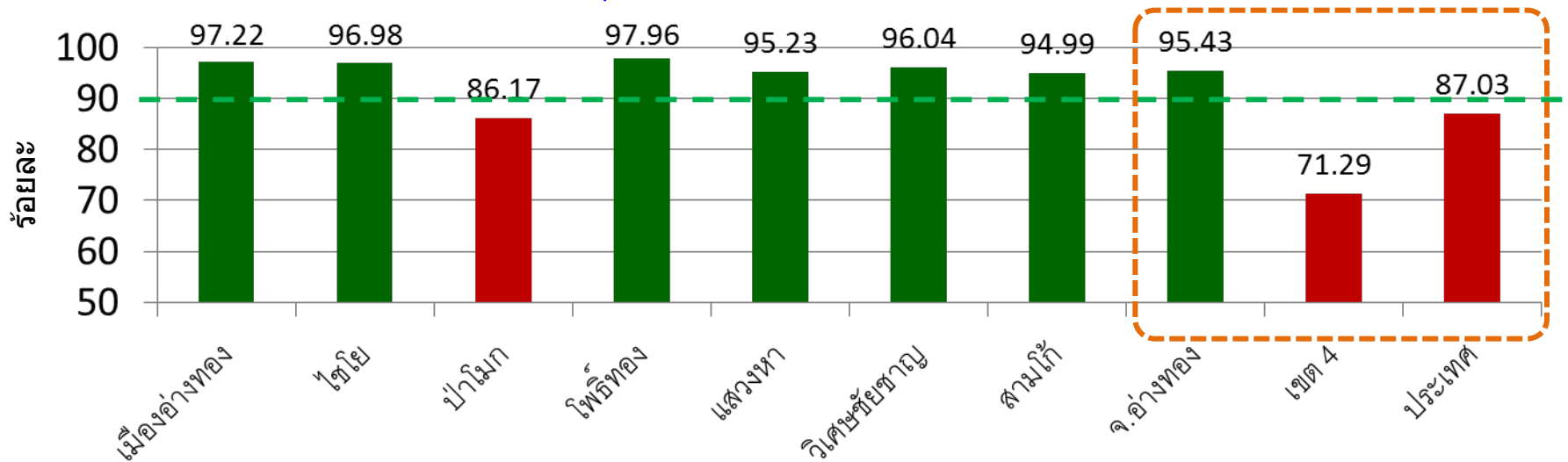
เป้าหมาย
ไม่เป็นกลุ่มเสี่ยง
(ลดเสียง)

ไม่เป็นกลุ่มป่วย
(ลดโรค)

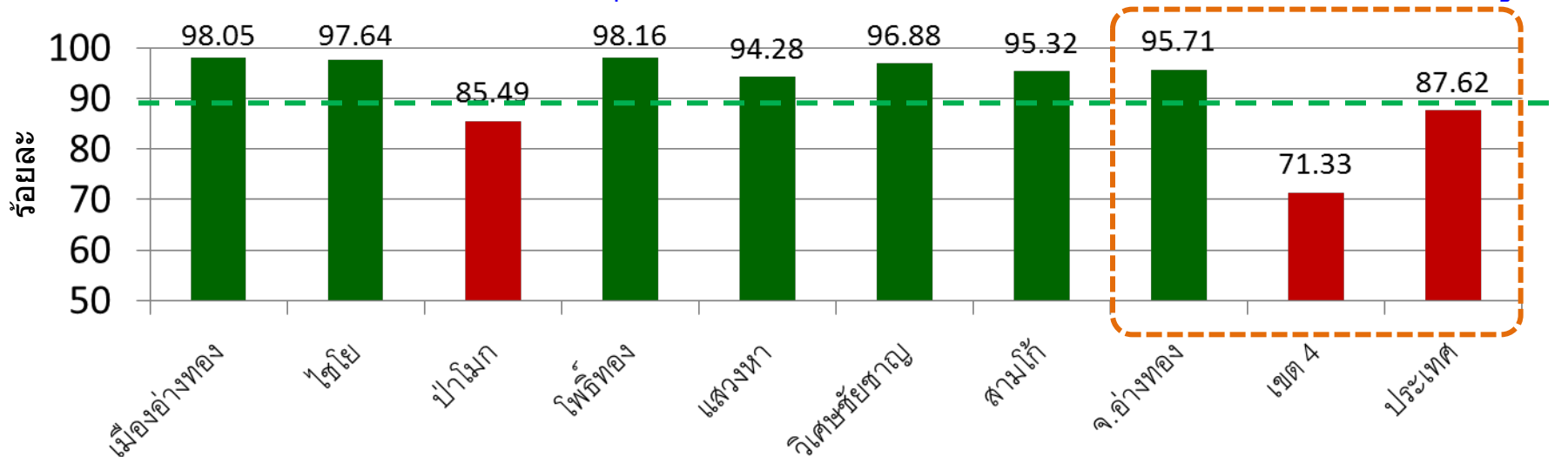
ไม่มีภาวะแทรกซ้อน
(ลดภาวะแทรกซ้อน)

สถานการณ์

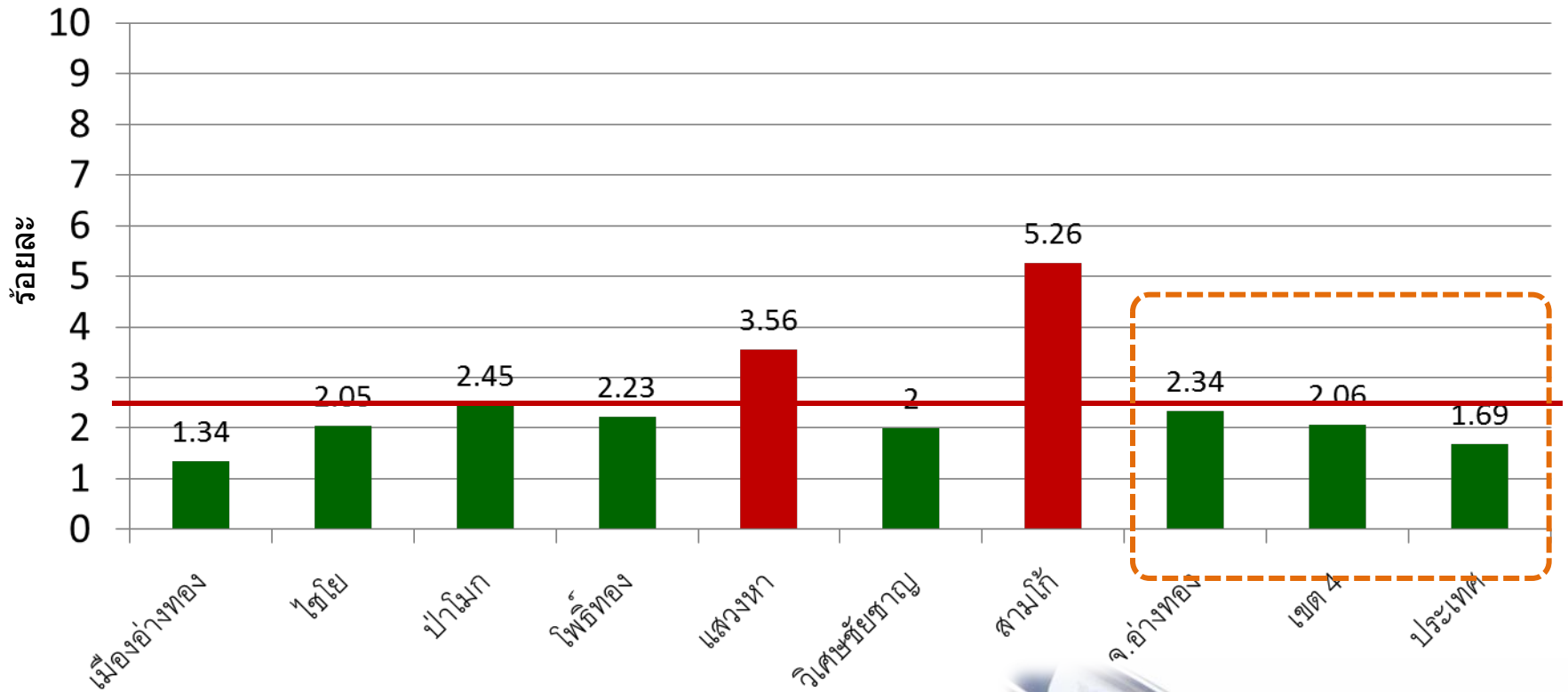
ร้อยละของประชากรอายุ 35 ปี ขึ้นไปที่ได้รับการคัดกรองเบาหวาน

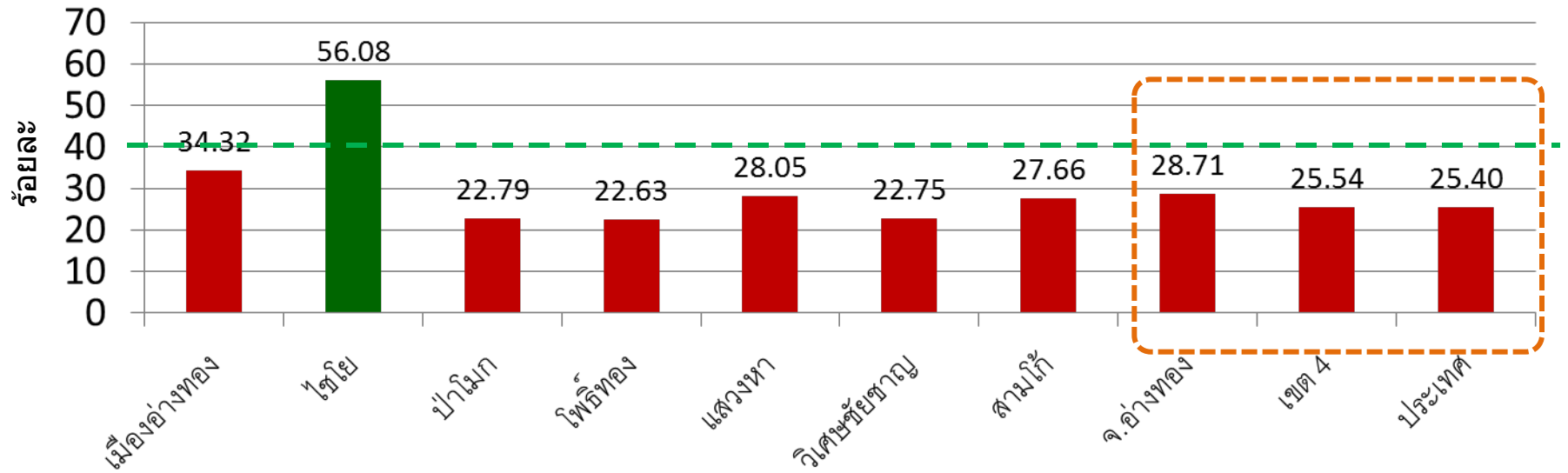
ร้อยละของประชากรอายุ 35 ปี ขึ้นไปที่ได้รับการคัดกรองความดันโลหิตสูง

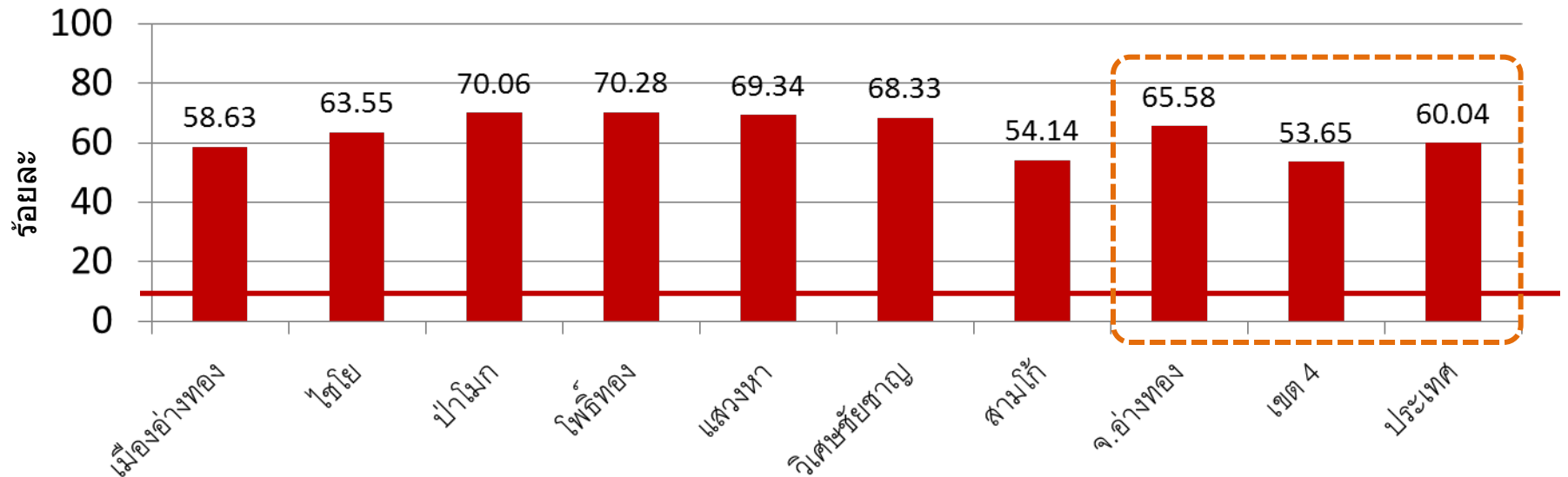
อัตราผู้ป่วยเบาหวานรายใหม่จากกลุ่มเสี่ยงเบาหวาน

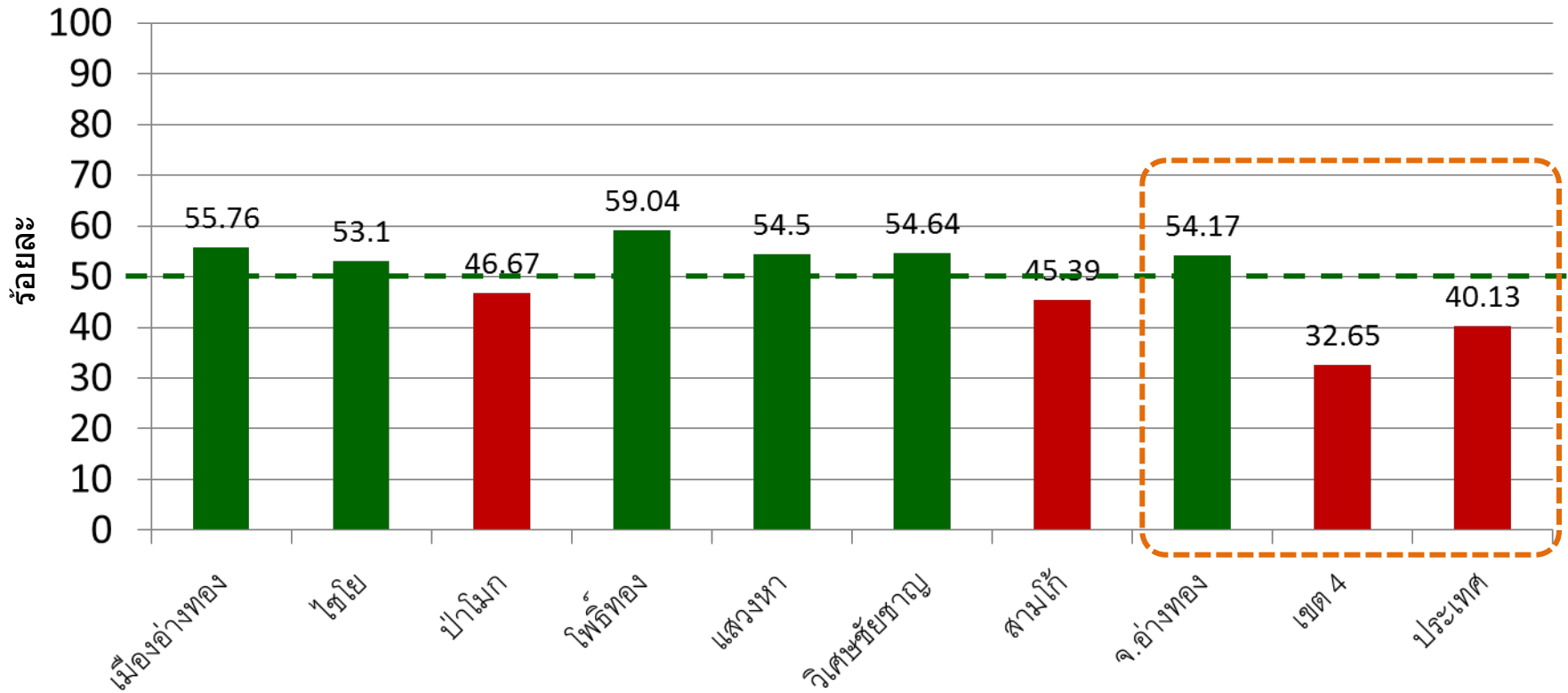
ร้อยละผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี

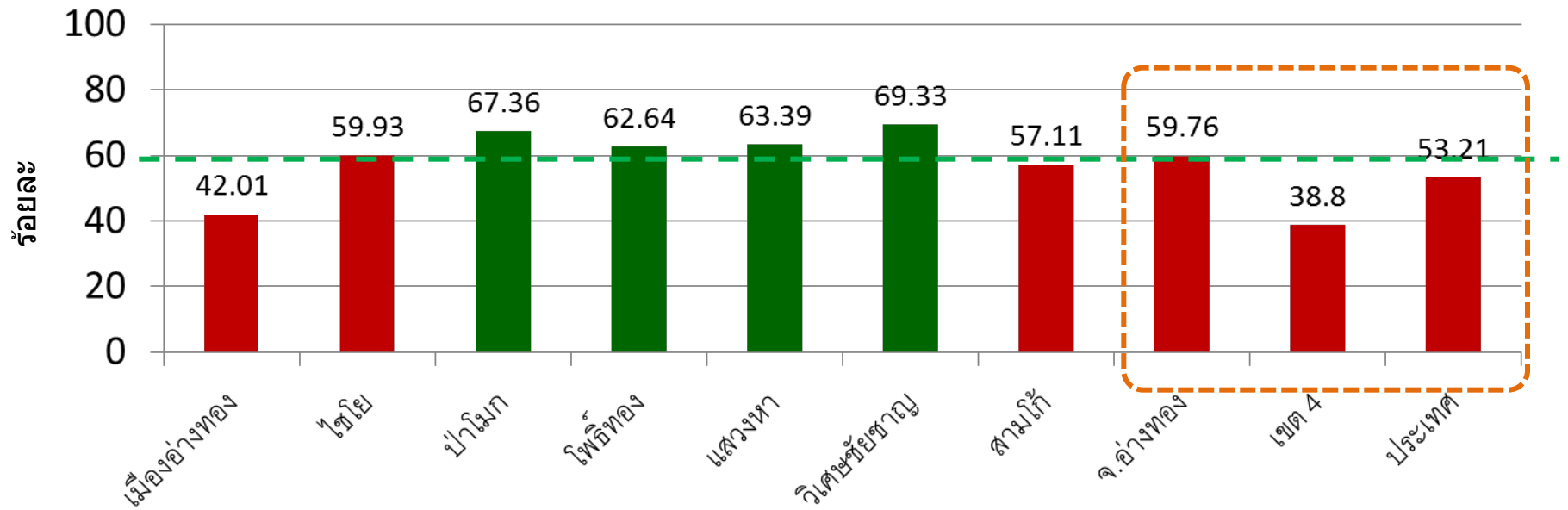
ร้อยละผู้ป่วยเบาหวานที่มีภาวะอ้วนลงพุง (รอบเอว มากกว่า $(\text{ส่วนสูง}(\text{ซม.})/2)$)

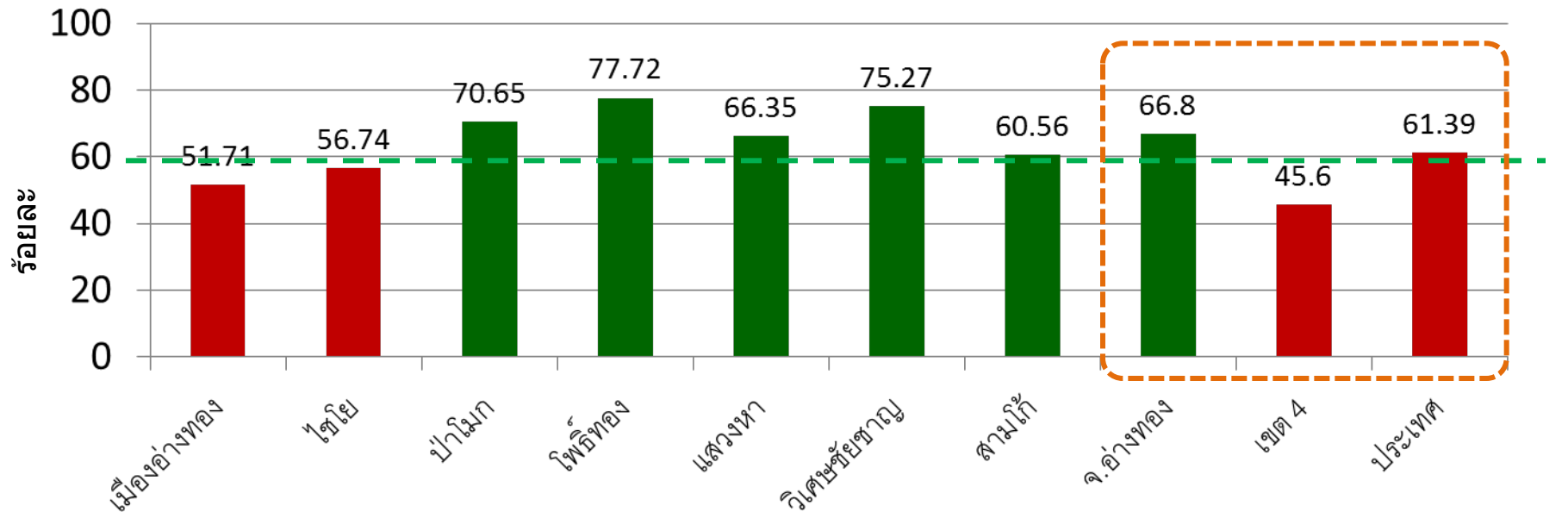
ร้อยละผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมความดันโลหิตได้ดี

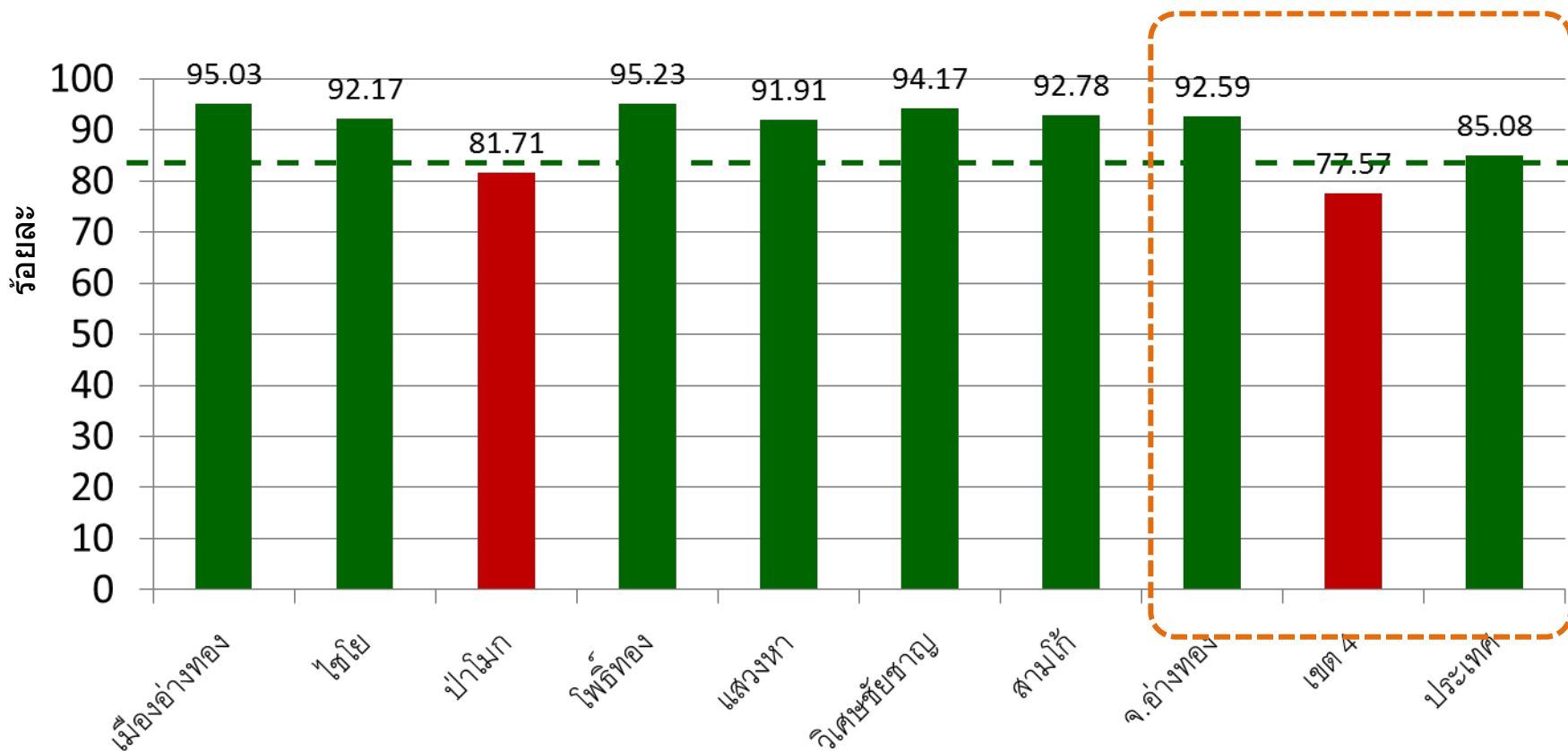
ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการตรวจภาวะแทรกซ้อนทางตา

ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการตรวจภาวะแทรกซ้อนทางเท้า

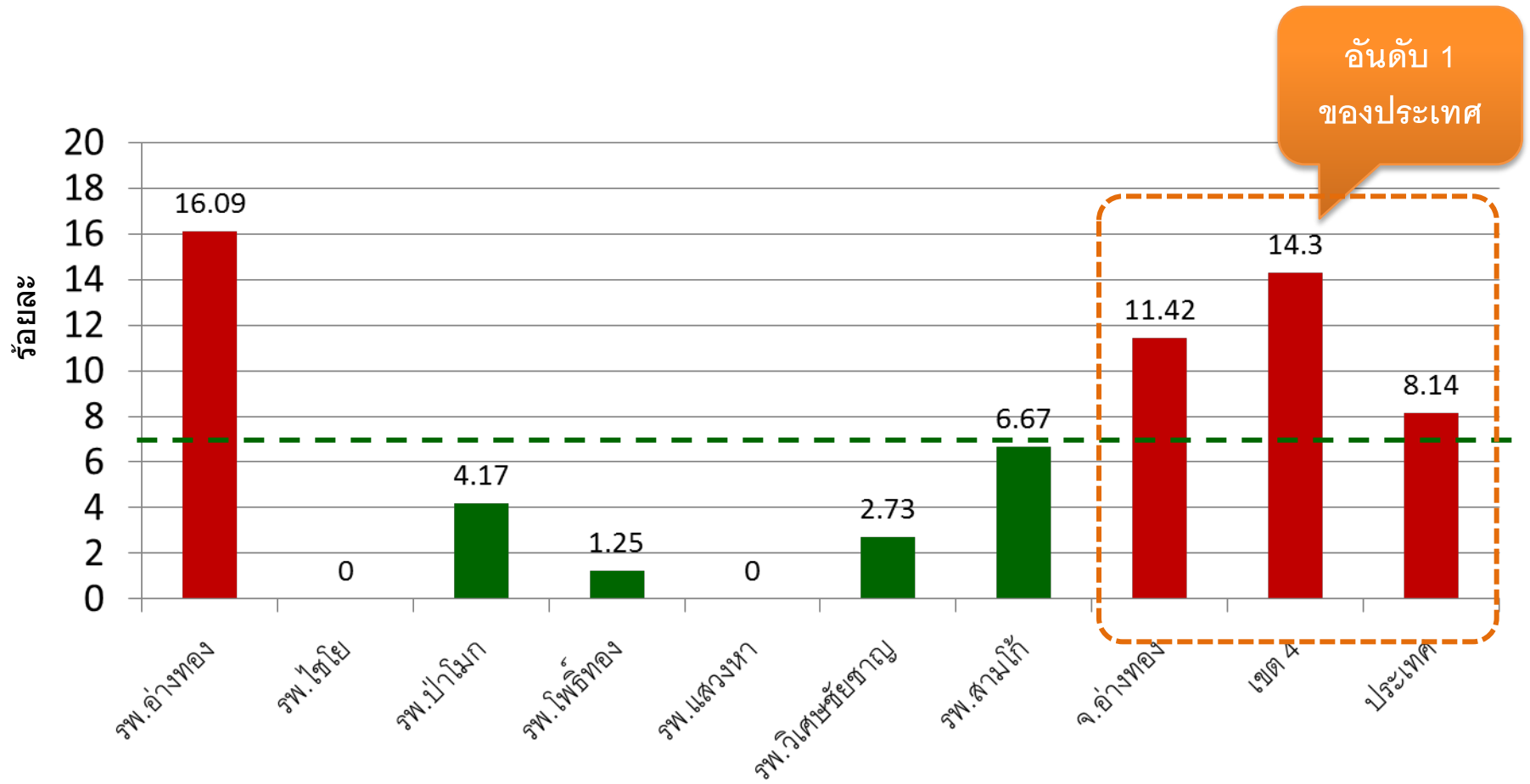

ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูงที่ขึ้นทะเบียนได้รับการ ประเมินโอกาสเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด (CVD Risk)

อัตราการตายของผู้ป่วยในโรคหลอดเลือดสมอง

สภาพปัญหา

1. ผู้ป่วยโรคเบาหวาน

- ➔ ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้
- ➔ มีภาวะอ้วนลงพุง
- ➔ ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุจึงมักไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- ➔ มีความรู้ แต่ยังขาดความตระหนักในการปฏิบัติตัว โดยเฉพาะการควบคุมอาหาร และการออกกำลังกาย
- ➔ มีโรคร่วมหลายโรค

2. กลุ่มเสี่ยง

- ➔ ไม่เห็นความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ
- ➔ วิถีชีวิต สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

3. ผู้ป่วยหลอดเลือดสมองรายใหม่บางส่วนไม่ได้อยู่ในกลุ่ม CVD Risk

“คิดถึงคนรอบข้างบ้าง
อย่าคิดแค่ทุเรียนสามพู
ขามูสามจาน
กิน ๆ ไปเดี๋ยวก็ตาย
มันไม่ง่ายอย่างนั้น
นอนติดเตียง 10 ปี
เส้นเลือดหัวใจตีบ
รักษาเส้นละแสนเจ็ด
กว่าจะตายใครเดือดร้อน”

อ. สจ่า ตามาพงษ์
26 กรกฎาคม 2561

จากรายการ Talk Together
ทาง Facebook Live สำนักวิทยุ ดนตรี

Talk Together

แผนสุขภาพจังหวัดอ่างทอง : การป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Primary and Secondary Prevention)

เป้าประสงค์

ลดอัตราการตายด้วยโรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง โรคเบาหวานและ โรคความดันโลหิตสูงในกลุ่มประชากรอายุ 30 - 70 ปี (ลดลงร้อยละ 25) ภายในปี 2568

ตัวชี้วัด

Primary Prevention

1. อัตราป่วยเบาหวานรายใหม่ จาก Pre DM (น้อยกว่าร้อยละ 2.4)
2. อัตราป่วยความดันโลหิตสูงรายใหม่จาก Pre HT (น้อยกว่าร้อยละ 4.0)
3. ความชุกของภาวะความดันโลหิตสูง (ลดลงร้อยละ 2.5)
4. ความชุกของผู้ป่วยโรคเบาหวาน (ลดลงร้อยละ 2.5)

Secondary Prevention

1. ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี (ร้อยละ 40)
2. ร้อยละของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันได้ดี (ร้อยละ 50)
3. ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานได้รับการตรวจภาวะแทรกซ้อน (ร้อยละ 60)
4. ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงได้รับการคัดกรอง CVD Risk ($\geq$ ร้อยละ 85)
5. ร้อยละกลุ่มเสี่ยง CVD Risk $\geq$ 30% ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (ร้อยละ 60)

มาตรการ

1. ป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

2. จัดระบบบริการสุขภาพให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1. ลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

2. เสริมสร้างศักยภาพชุมชน/ท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

3. พัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan)

small success ปี 2562

ตัวชี้วัดผลลัพธ์	เป้าหมาย 3 เดือน	เป้าหมาย 6 เดือน	เป้าหมาย 9 เดือน	เป้าหมาย 12 เดือน
ร้อยละของประชากรอายุ 35 ปี ขึ้นไปที่ได้รับ การคัดกรองเบาหวาน / ความดันโลหิตสูง	ร้อยละ 70	ร้อยละ 90	-	-
อัตราผู้ป่วยเบาหวานรายใหม่จากกลุ่มเสี่ยง เบาหวาน	-	1.2	<2.4	<2.4
ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับ น้ำตาลได้ดี	-	ร้อยละ 40	ร้อยละ 40	ร้อยละ 40
ร้อยละของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่ ควบคุมระดับความดันได้ดี	-	ร้อยละ 50	ร้อยละ 50	ร้อยละ 50
ร้อยละของผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดัน โลหิตสูงได้รับการคัดกรอง CVD Risk	ร้อยละ 40	≥ร้อยละ 85	-	-
ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวาน / ความดันโลหิต สูง ที่ได้รับการตรวจภาวะแทรกซ้อน (ตา ไต เท้า)	ร้อยละ 20	ร้อยละ 40	ร้อยละ 60	
ร้อยละของกลุ่มเสี่ยง CVD Risk ≥30% ได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	-	-	ร้อยละ 60	ร้อยละ 60

กิจกรรมการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สสจ.

1. รมรณรงค์ลดปัจจัยเสี่ยง 3 อ 2 ส
2. รมรณรงค์ลดการบริโภคอาหาร หวาน มัน เค็ม หรืออาหารทางเลือกสุขภาพ และ อาหารว่างเพื่อสุขภาพ
3. สํารวจพฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยงโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
4. เสริมสร้างความรู้ทางสุขภาพ (Health Literacy)

หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. รมรณรงค์ลดปัจจัยเสี่ยง 3 อ 2 ส
2. รมรณรงค์ลดการบริโภคอาหาร หวาน มัน เค็ม หรืออาหารทางเลือกสุขภาพ และ อาหารว่างเพื่อสุขภาพ

สสอ

1. กำกับติดตามการคัดกรองเบาหวาน ความดันโลหิตสูง
2. รมรณรงค์ลดปัจจัยเสี่ยง 3 อ 2 ส
3. รมรณรงค์ลดการบริโภคอาหาร หวาน มัน เค็ม หรืออาหารทางเลือกสุขภาพ และ อาหารว่างเพื่อสุขภาพ
4. เสริมสร้างความรู้ทางสุขภาพ (Health Literacy)

รพท / รพช / รพ.สต.

1. คัดกรอง เบาหวาน และความดันโลหิตสูง
2. ประเมิน CVD Risk ในกลุ่มประชากร อายุ 35 ปี ขึ้นไป
3. รมรณรงค์ลดปัจจัยเสี่ยง 3 อ 2 ส
4. รมรณรงค์ลดการบริโภคอาหาร หวาน มัน เค็ม หรืออาหารทางเลือกสุขภาพ และ อาหารว่างเพื่อสุขภาพ
5. เสริมสร้างความรู้ทางสุขภาพ (Health Literacy)

กิจกรรมการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สสจ.

1. สร้างองค์กรต้นแบบ
สาธารณสุขรักษสุขภาพ

สสอ

1. สร้างองค์กรต้นแบบ
สาธารณสุขรักษสุขภาพ

รพท / รพช / รพ.สต.

1. ดำเนินการชุมชน "ลดเสี่ยง
ลดโรค"
2. สร้างองค์กรต้นแบบ
สาธารณสุขรักษสุขภาพ
3. จัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
กลุ่มเสี่ยงสูง DM HT

กลยุทธ์ที่ 2

เสริมสร้างศักยภาพ
ชุมชน/ท้องถิ่นและภาคี
เครือข่ายในการแก้ไข
ปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ดำเนินการชุมชน "ลดเสี่ยง ลด
โรค"
3. จัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
กลุ่มเสี่ยงสูง DM HT
2. สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการออก
กำลังกาย เช่น สถานที่ อุปกรณ์
ออกกำลังกาย

หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
โรงเรียน

1. จัดอาหารลดหวาน มัน เค็ม
หรืออาหารทางเลือกสุขภาพ
ให้กับนักเรียน

กิจกรรมการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สสอ

1. ประสาน การดำเนินงานระหว่าง รพ. และ รพ.สต.
2. กำกับ ติดตาม NCD คลินิก คุณภาพ

สสจ.

1. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การใช้ SMBG และ HBPM แก่บุคลากรระดับอำเภอและตำบล
2. จัดประชุมกรรมการ NCD Board ระดับจังหวัด
3. ประเมินมาตรฐาน NCD คลินิก คุณภาพ
4. ประสาน และติดตามการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบบริการ สุขภาพ (Service Plan)

หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นำส่งผู้ป่วย-รับกลับโดยรถกู้ชีพ
ฉุกเฉิน

รพท / รพช / รพ.สต.

1. ดำเนินการคลินิกโรคเรื้อรัง (NCD คลินิก) คุณภาพ
2. **จัดทำรูปแบบ/ นวัตกรรมดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง โดยเฉพาะกลุ่มควบคุมไม่ได้ และกลุ่มมีภาวะแทรกซ้อน**
3. ตรวจคัดกรองภาวะแทรกซ้อน ผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูง พร้อมทั้งให้การรักษา
4. จัดทำระบบส่งต่อ , Fast Track
5. ติดตามผู้ป่วยที่ขาดการรักษาและควบคุมไม่ได้
6. **ขยายคลินิกโรคเรื้อรังไปยัง รพ.สต.ที่มีความพร้อม**

Thank
you!